

*Dokumenti Drugoga vatikanskog sabora:
Konstitucija Sacrosanctum Concilium
„Obnova liturgije: predaja i razvoj“ (čitanje: Rim 15, 4-6).*

Draga braćo i sestre,

u enciklici *Mediator Dei* časnog sluga Pio XII. piše da „Crkva je živi organizam te stoga, i kada je riječ o svetoj liturgiji, uz očuvanje cjelovitosti svojega nauka, raste i razvija se prilagođavajući se i usklađujući s okolnostima i potrebama koje nastaju tijekom vremena“ (I, V).

U punom suglasju s tim načelom, Drugi vatikanski sabor u proslavu konstitucije *Sacrosanctum Concilium* (SC) priznaje kako je „njegova dužnost osobito se baviti i obnovom i promicanjem liturgije“ (br. 1). Doista, sabor je bio sazvan sa svrhom „da se sve više razvija kršćanski život među vjernicima, da se ustanove koje su podložne promjenama bolje prilagode potrebama našega vremena, da se promiče sve što može doprinijeti jedinstvu svih koji vjeruju u Krista te da se ojača ono što koristi pozivanju svih u krilo Crkve“ (isto).

U tom se povijesnom trenutku snažno osjećala potreba za obnovom obrednih oblika kojima je Crkva stoljećima ostvarivala proslavu Boga i posvećenje kršćanskoga naroda. Zahvaljujući liturgijskom pokretu sazrela je svijest, koju je poslije izrazio sveti Ivan Pavao II., da „postoji vrlo tijesna i organska povezanost između obnove liturgije i obnove cjelokupnoga života Crkve. Crkva ne samo da djeluje, nego se i izražava u liturgiji te iz liturgije crpi snagu za život“ (pismo *Dominicae Cenae*, 13).

Kako bi se vjernicima omogućio pristup bogatstvu milosnih darova koje dijeli sveta liturgija, konstitucija *Sacrosanctum Concilium* vrlo jasno naznačuje smjer kojim valja ići: „očuvati zdravu predaju i otvoriti se zakonitom napretku“ (SC, 23).

Papa Benedikt XVI. u toj izjavi ciljeva prepoznao je „program obnove“ saborskih otaca, „u ravnoteži između velike liturgijske predaje prošlosti i budućnosti“, napominjući kako se „nerijetko na nespretnan način suprotstavljaju predaja i napredak“, dok se „u stvarnosti ta dva pojma međusobno nadopunjuju: predaja u sebi na neki način uključuje napredak. Kao da rijeka predaje u sebi nosi i svoj izvor i teži prema ušću“ (Govor sudionicima skupa o 50. obljetnici utemeljenja Papinskog liturgijskog instituta sv. Anselma, 6. svibnja 2011.).

Sabor potvrđuje zakonitost takvoga napretka ukorijenjenog u autentičnoj Predaji, razlikujući u liturgiji „nepromjenjivi dio, jer je božanskoga ustanovljenja“, od „dijelova podložnih promjeni, koji tijekom vremena mogu ili čak trebaju biti izmijenjeni ako su se u njih uvukli elementi koji manje odgovaraju unutarnjoj naravi same liturgije ili su postali manje prikladni“ (SC, 21). Promjene takve vrste događale su se neprestano kroz stoljeća kako bi se vjernicima omogućilo plodno sudjelovanje u pashalnom otajstvu Kristovu, temelju kršćanske vjere. Bogoslužje Crkve tako se „utjelovilo“ u kulturnim oblicima svake epohe te je bilo sposobno na njih utjecati i čak ih preobražavati. Liturgija je tako stoljećima bila pokretač evangelizacije. Danas je potrebno obnoviti tu snagu u kontinuitetu s autentičnom i živom katoličkom Predajom, to jest prema dinamici koja vodi vjernike prema punini istine. Stoga je razumljivo zašto su saborski oci preporučili da se obnova obreda, kada odgovara „stvarnoj i utvrđenoj koristi Crkve“, uvijek provodi „uz oprez da novi oblici na neki način organski izrastaju iz postojećih“ (SC, 23). Za dobro cijele Crkve svaka reforma mora uvijek biti „prethođena pomnim teološkim, povijesnim i pastoralnim istraživanjem“ (isto).

Tako saborsko učiteljstvo potiče izbjegavanje zbunjenosti među vjernicima, odvrćući bilo koga od toga da po vlastitoj inicijativi nešto dodaje, oduzima ili mijenja u liturgijskim pitanjima (usp. SC, 22). Napredak o kojem govori saborska konstitucija nipošto ne narušava crkveno zajedništvo, nego ga želi potvrditi i promicati.

Stoga potičem sve koji su pozvani pripravljati slavlje božanskih otajstava, napose svećenike koji vrše službu predsjedanja liturgijom, da uvijek čuvaju ono poštovanje prema liturgijskim tekstovima i propisima koje proizlazi iz nutarnjega stava raspoloživosti i pouzdanja u Boga, očitujući poniznost pred njegovom veličinom i iskrenu vjernost crkvenomu zajedništvu.